



Ochrona obszarów siedliskowych i korytarzy ekologicznych przy drogach

Skuteczna ochrona walorów przyrody jest warunkiem uzyskania dofinansowania inwestycji ze środków unijnych. W Polsce większość inwestycji liniowych realizowana jest wyłącznie dzięki udziałowi tych środków, lecz zbyt często nie przykłada się należytej uwagi do spełnienia środowiskowych warunków uzyskania dotacji. Wśród 77 odcinków realizowanych i projektowanych w latach 2012-14 autostrad i dróg ekspresowych, aż 46 koliduje z priorytetowymi siedliskami i korytarzami ekologicznymi fauny. Dotychczasowe doświadczenia wskazują, że jedynie drogi projektowane z szerokim udziałem NGO` s posiadają rozwiązania skutecznie chroniące zasoby przyrodnicze. Powyższe argumenty były głównym powodem podjęcia realizacji projektu a jego głównym celem zapewnienie możliwości rozwoju infrastrukturalnego kraju z poszanowaniem warunków ochrony bioróżnorodności.

Projekt był odpowiedzią zarówno na bieżące zapotrzebowanie, jak również wychodził na przeciw potrzebom zdefiniowanym podczas realizacji wieloletnich działań Stowarzyszenia w tym obszarze tematycznym. Główne działania w ramach projektu to:

- opracowanie nowej mapy korytarzy ekologicznych w Polsce przez weryfikację i uzupełnienie dotychczasowych opracowań z 2005 r., działanie zrealizowane z partnerem merytorycznym - Zakładem Badania Ssaków PAN w Białowieży;
- publikacja „Poradnik projektowania przejść dla zwierząt i działań ograniczających śmiertelność fauny przy drogach”, przygotowana we współpracy i pod patronatem Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska;
- uzupełnienie istniejących opracowań mapy obszarów konfliktowych dróg szybkiego ruchu z obszarami siedliskowymi i korytarzami ekologicznymi w Polsce;
- program minimalizacji ekologicznych skutków oddziaływania dróg na faunę dla 30 priorytetowych obszarów konfliktowych (propozycje lokalizacji i parametrów przejść dla zwierząt oraz innych działań technicznych i organizacyjnych);
- warsztaty szkoleniowe dla przedstawicieli biur projektowych i planistycznych „Ochrona dziko żyjących zwierząt w projektowaniu inwestycji drogowych - problemy i »dobre praktyki«”;
- monitoring procedur administracyjnych planowania inwestycji drogowych oraz projektowania i zatwierdzania obiektów i urządzeń służących ochronie dziko żyjących zwierząt (przekazywanie uwag, wniosków, opracowań, w tym w szczególności informacji i danych dotyczących optymalnej lokalizacji, liczby i parametrów przejść dla zwierząt do toczących się postępowań z udziałem społecznym);
- współpraca z administracją publiczną i drogową, służbami ochrony przyrody, administracją leśną polegająca na stałej wymianie informacji, dyskusjach, debatach, organizowaniu i inicjowaniu wizji terenowych, spotkań roboczych.

Projekt przyczynił się w dużym stopniu do wdrożenia w Polsce wysokich, europejskich standardów ochrony bioróżnorodności i łączności ekologicznej przy realizacji inwestycji drogowych. Szczególne znaczenie ma mapa korytarzy ekologicznych (opracowana wspólnie z ZBS PAN w Białowieży), która jest najważniejszym tego typu opracowaniem w kraju o bardzo dużym znaczeniu praktycznym. Ważnym efektem realizacji projektu jest także publikacja „Poradnik projektowania przejść dla zwierząt i działań ograniczających śmiertelność fauny przy drogach”, będąca pierwszym



tego typu opracowaniem w Polsce, przez co stanowi cenne narzędzie merytoryczne wykorzystywane na różnych etapach planowania, projektowania i realizacji inwestycji drogowych.



Wsparcie udzielone przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię poprzez dofinansowanie ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego, a także budżetu Rzeczypospolitej Polskiej w ramach Funduszu dla Organizacji Pozarządowych